

Nr 268.

Av herr **E. A. Nilson** i Örebro, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 125, angående reglemente för avlöning vid armén på krigsfot (krigsavlöningsreglemente).

Kungl. Maj:ts proposition, nr 125, angående krigsavlöningsreglemente för armén synes i vissa fall kräva modifikationer och tillägg.

Till en början må påpekas, att bland de olika slag av avlöningsm. fl. förmåner, som enligt reglementsförslagets § 4 skall utgå till den personal, å vilken reglementet är tillämpligt, finnas vissa naturaförmåner, bland dem krigsportion och krigsration enligt förordningen angående arméns förplägnad vid mobilisering och i krig. Syftet med bestämmelsen är uppenbarligen att bereda trygghet för att *all* personal skall erhålla den förplägnad, som är behövlig för att kunna motstå fältlivets mödor. Av berörda förplägnadsreglemente framgår nämligen, att envar, som, efter det order om allmän eller partiell mobilisering utfärdats, åtnjuter krigslön, äger rätt att från och med den dag, då tjänstgöringen tager sin början, för varje dag bekomma en tillagad portion. Tidigare skulle den av officer och underofficer med vederlikar sedermera ersättas. Häruti gjordes ändring 1914. Erfarenheten har emellertid givit vid handen, att till personal vid mobiliserade truppförband i stor utsträckning till personal i befälsställning utbetalts ersättning för portion och ofta med högre belopp än till menig, eller ock för befäl anordnats förplägnad i annan ordning än för truppen i övrigt. Detta har nog ej varit riksdagens mening. Bestämmelserna härutinnan synas ej vara nog tydliga och påkalla uppenbarligen sådana förtydliganden, att klart framgår, att personal, som ej vill hava portion in natura ej på grund därav berättigas erhålla portionsersättning, och att, då portionsersättning utbetalas, sådan skall utgå med lika belopp till såväl befäl som menig och i allmänhet med ett belopp motsvarande kostnaden för portion in natura.

En annan naturaförmån är kvarterförläggning. Beträffande denna finnas dock icke utfärdade sådana bestämmelser, att riksdagen kan nu

överskåda de ekonomiska verkningarna av vad härom föreslås. Att nu vinna full klarhet härom lär ej medhinnas. Det förhållandet utgör anledning att antaga reglementet att gälla endast till och med utgången av år 1917.

Beträffande krigsutrustningsbidrag enligt § 18 må erinras, att fall finnas från 1914 års mobilisering, varvid dylikt bidrag utbetalats till person, som varit i tjänstgöring allenast omkring fyra, fem dagar. I anledning härav torde böra tagas under övervägande, att en viss minimi-tjänstgöringstid, förslagsvis en månad, bestämmes för rätten till åtnjutande av berörda bidrag.

Även bestämmelserna rörande resekostnads- och traktamentsersättning m. m. synas vara något oklara. Talrika exempel finnas på att traktamentsersättning utbetalts till befäl för tid som åtgått för inspektion av respektive befäl underställt truppförband, formation eller anstalt, eller till person, som verkställt utbetalning av avlöning till manskap vid underställt truppförband. Vad innebär för övrigt »tjänsteförrättning å annan ort än den, där vederbörligt truppförband, stab, formation o. s. v. befinner sig»? Och vad förstås i fält med tjänstgöring å annan ort än den, där personalen »har sin vanliga tjänstgöring»? Garanti mot en oriktig tillämpning skall väl anses ligga i sista delen av 1 mom. av § 23 där det heter: »Återvänder personalen inom 10 timmar till den ort, varifrån tjänsteresan anträtts, utgår dock icke krigstraktamente eller därmed jämnställd ersättning», och i mom. 4 av § 24, där en liknande bestämmelse finnes beträffande personal med lägre krigslön. De bestämmelserna kunna dock befaras komma att verka snarare som en premiering av långsamhet och tröghet än som en garanti.

Riksdagen beslöt i föl, att mobiliserad värnpliktig skulle i visst fall erhålla ersättning för resa hem under tjänstledighet. Jag framhöll redan då, att bestämmelsen härom borde intagas i krigsavlöningsreglementet, och yrkade avslag på framställningen om ett särskilt beslut härom. Riksdagen gick emellertid en annan väg. I anledning av riksdagens omförmälda beslut har ett särskilt nådigt brev härom utfärdats. Erfarenheten har emellertid gett vid handen, att det varit lämpligare att beslutet kommit att inarbetas i krigsavlöningsreglementet. Så synes fördenskull nu böra ske.

Än flera erinringar kunde måhända vara att göra, men jag har ej medhunnit en mera ingående granskning av förslaget. Ej heller har jag haft tid att utarbeta förslag till ändring av de §§, rörande vilka jag här ovan påkallat ändringar. I den mån mina anförda synpunkter vinna beaktande hemställer jag vördsamt, att utskottet måtte framlägga förslag

till ändringar av reglementet. Jag förutsätter härvid, att vad jag här ovan anfört även kommer att av statsutskottet beaktas beträffande förslaget till förordning med särskilda föreskrifter angående avlöningsförmåner m. m. vid marinen på krigsfot.

Jag får alltså hemställa,

att riksdagen i Kungl. Maj:ts förslag angående reglemente för avlöning vid armén på krigsfot måtte vidtaga de ändringar, som påkallas av ett godkännande av den eller de synpunkter jag i motionen uttalat.

Stockholm den 13 april 1916.

E. A. Nilson.
